

Априлското възстание бѣ разгромено. Изъ Родопитѣ и Сръдна гора още димѣха пепелищата на опожаренитѣ български села. Труповѣтъ на невинно избититѣ жени и деца не бѣха погребани. Кучетата, останали безъ стопани, виеха по цѣла нощъ изъ запустѣлитѣ селища и, сякашъ, съ страхотията на своя вой, искаха да разбудятъ заспалата съвѣсть на Европа и да я заставятъ да се бори за свободата на България. Страшна бѣше тази пролѣтъ!

И въ най-страшнитѣ ѣ дни премина Дунава славниятъ войвода Христо Ботьовъ съ стотина смѣли борци. Още при Козлодуй той разбра, че възстанието бѣ разгромено, но тръгна гордъ къмъ Балкана, за да не засрами името на български възстаникъ.

Жертвата бѣше ясна. За никого не можеше да се помисли, че ще успѣе да се спаси живъ отъ борбата

съ хилядния врагъ. И сякашъ увѣреностъта, че ще умратъ, караше борцитѣ да бждатъ по-смѣли и сърдцати.

Пътътъ на четата бѣше славенъ и страшенъ, покритъ отъ прѣсни гробове и съ ивица алена кръвъ.

После умрѣ войводата. Високото му чело бѣ простреляно отъ черкезки куршумъ. Очитѣ му за последенъ пжтъ погледнаха чистото синьо небе на Родината и се затвориха. Тогава презъ слънцето мина едно тънко черно облаче, за да закрие отъ свѣтлия му погледъ смъртта на героя.

Четата се разпрѣсна.

Петима четници, водени отъ тѣлохранителя на войводата, Пѣро, тръгнаха на западъ, за да се опитатъ да се прехвърлятъ въ Сърбия.

О, тѣхниятъ пжтъ не бѣше лекъ!

Всѣки имаше поне по една рана. Бѣха гладни. Не бѣха спали